

РЕГУЛЮВАННЯ РОЗМІЩЕННЯ ОБ'ЄКТІВ ІНФРАСТРУКТУРИ РИНКУ СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ

У статті досліджено механізми регулювання розміщення об'єктів інфраструктури ринку споживчих товарів (торговельної мережі) для максимального забезпечення виконання ними власних функцій. Визначено основні складові впливу державної та місцевої влади на процеси, що відбуваються у торговельній галузі, розглянуто розвиток інфраструктури ринку споживчих товарів, описано основні механізми співпраці державного та приватного секторів у процесі формування та розвитку інфраструктури ринку споживчих товарів. Також сформульовано основні напрями їх розвитку та заходи, що необхідно для цього здійснити.

The article explored the mechanisms regulating the posting up of consumer goods market infrastructure (network) for maximum performance by them of their own functions. Definitely the main components of influence of the State and the local authorities on the processes taking place in the commercial industry and infrastructure development in the market of consumer goods, explains the basic mechanisms of cooperation between public and private sectors in the process of formation and development of the infrastructure of the market of consumer goods. Also the main directions of their development and the measures needed for this exercise.

Ключові слова: інфраструктура ринку споживчих товарів, план розвитку території, Генеральний план міста, функціональне призначення приміщень, Інтернет-магазин, кіоск (мала архітектурна форма).

Key words: infrastructure of market of consumer goods, plan the development of the territory, the General Plan of the city, the functional purpose of premises, Internet-shop, a kiosk (small architectural form)

ВСТУП

Метою регулювання розміщення об'єктів інфраструктури ринку споживчих товарів є забезпечення пропорційного розвитку всіх елементів інфраструктури на певних територіях у місті (країні, області) в цілому з метою ефективного функціонування відповідної галузі.

Планування території на всіх рівнях управління має відігравати роль ефективного засобу державного регулювання та регламентування використання території та сприяння досягнення цілей збалансованого розвитку території [14, с. 142—149]. Багатокомпонентність, складність процесу стратегічного планування, міждисциплінарний характер чинників та умов, які впливають на соціально-економічний розвиток територій взагалі, є причиною того, що різними аспектами дослідження цієї проблеми сьогодні займаються фахівці багатьох галузей науки — економісти, географи, екологи, демографи, фахівці з державного управління.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Розробка відповідних планів розвитку території з точки зору забезпечення об'єктами інфраструктури ринку споживчих товарів тісно пов'язана з такими характеристиками, як густота населення, зони доступності, існуючі комунікаційні мережі та дорожньо-транспортна інфраструктура та інше. Також відповідні плани значно відрізняються при планування мікрорайонів нової забудови та розвитку територій, що вже мають забудову (щільну забудову з визначеним функціональним призначенням існуючих приміщень та відсутністю вільних земельних ділянок).

Базові нормативні засади та концептуальні напрями використання та розвитку території України визначені Генеральною схемою планування території України, затвердженої Законом України "Про Генеральну схему планування території України" від 7.02.2002 р. № 3059-ІІІ, "Державною стратегією регіонального розвитку України на період до 2015 року" (затвердженою Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2006 р. № 1001), Законом України "Про стимулювання розвитку регіонів", Законом України "Про планування і забудову територій", "Концепцією вдосконалення системи прогнозних і програмних документів з питань соціально-економічного розвитку України",

схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 4 жовтня 2006 р. № 504-р. На національному рівні в кожній країні ЄС існує система багаторівневого просторового планування [14, с. 145].

Метою статті є визначення основних напрямів впливу (особливо на місцевому рівні), розробка механізмів виявлення сфер непропорційного розвитку інфраструктури ринку споживчих товарів, виявлення нецільового використання торговельних об'єктів, що призводить до дисбалансу забезпечення населення об'єктами інфраструктури ринку споживчих товарів.

НЕ ВИРІШЕНІ РАНІШЕ ЧАСТИНИ ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ

Основними завданнями при розробці Генеральної схеми планування території є покрокова реалізація наступних заходів (рис. 1).

Регулювання розміщення інфраструктурних об'єктів ринку споживчих товарів доцільно розглядати в аспектах вже існуючої інфраструктури та створення нової, а саме: торговельних об'єктів; стаціонарної мережі, малих архітектурних форм та інтернет-торгівлі.

Так, наприклад, у м. Києві детальне вивчення ситуації в місті щодо кількості населення, стану транспортних та інженерних мереж, екологічної ситуації, перспектив реконструкції районів застарілої забудови та територій для нового будівництва, забезпеченості населення об'єктами торгівлі та інфраструктурою для нормальної життєдіяльності підтвердило необхідність розробки нового Генерального плану Києва. Крім того, збільшилась чисельність населення столиці — замість 2,5 мільйонів мешканців у Києві, за даними МВС, проживає близько 5 мільйонів [3]. Ці неточні розрахунки спричинили досить серйозне навантаження на інженерно-транспортну та торговельну інфраструктуру міста.

Призупинення темпів динамічного розвитку сфери обслуговування в м. Києві зумовлено в останні роки значною економічною кризою 2008—2009 років та повільними темпами виходу з неї. Ключовою проблемою є недостатня забезпеченість об'єктами соціальної сфери у новозбудованих масивах. Для вирішення цих проблем та поліпшення систе-

ми громадського обслуговування здійснюються комплексні заходи, передбачається розвиток інфраструктури комунального господарства [1].

Потужність мережі підприємств торгівлі, ринків на початок 2011 року досягла нормативу розрахункового періоду 2020 року, однак потужність мережі місцевого рівня товарів повсякденного попиту недостатня.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Допомога в погодженні та отриманні дозвільних документів є досить суттєвим кроком влади для забезпечення розвитку торгівлі та її інфраструктурного забезпечення. Відповідно до досліджень Міжнародної Фінансової Корпорації "IFC" за підтримки Міністерства закордонних справ Королівства Норвегії, було проведено дослідження ринку роздрібною торгівлі України [8], в ході якого було проведено опитування і виявлено, що понад 75% суб'єктів підприємницької діяльності вважають перешкодою на шляху створення торговельного об'єкта отримання дозвільної документації для землекористування та проектування (рис. 2 та рис. 3).

Як показує практика, сьогодні найбільш серйозними проблемами в сфері використання територій на рівні регіонів та окремих міст є пряме нехтування нормами забудови території, ігнорування визначених у генеральних схемах та планах статусу територій, видів їхнього використання, нецільове використання території, стихійна забудова рекреаційних та природоохоронних зон, ігнорування містобудівних норм, стандартів, вимог щодо суспільних потреб при визначенні типів пріоритетного використання територій, що, безумовно, буде мати довготривалі негативні наслідки в майбутньому [14, с. 142].

Київською міською владою з метою удосконалення інфраструктури ринку споживчих товарів передбачається:

- розвиток сфери торгівлі з орієнтацією на вимоги споживача та європейський рівень міст-столиць;

- будівництво магазинів крокової доступності, що торгують продовольчими товарами повсякденного попиту у житлових мікрорайонах;

- будівництво торговельно-розважальних комплексів з одночасним родинним дозвіллям.

Згідно з проектом Генерального плану міста Києва та аналізом існуючого стану розміщення мережі об'єктів торговельної інфраструктури можна зробити висновок щодо достатності кількісного забезпечення населення об'єктами торгівлі, але в той же час слід відмітити наявність понад-нормової площі деяких об'єктів торговельної інфраструктури, таких як ринки (табл. 1).

Відтак існує проблема із диспропорціями розміщення відповідних торговельних об'єктів у районах та мікрорайонах міста та забезпеченістю певних типів магазинів відповідно до їх функціонального призначення.

Пропонуємо виділити фактори, які спричиняють перепони для збалансованого розвитку та розміщення інфраструктури ринку споживчих товарів:

- зазначення в правоустановчих документах власників торговельних об'єктів формулювання "нежитлове приміщення", що дає можливість вільно змінювати профіль магазину або взагалі ліквідувати магазин та відкрити інший заклад (офісне приміщення, перукарню тощо);

- можливість зміни функціонального призначення через суд, посилюючись на вільне використання об'єктів приватної власності;

- хаотична забудова певних мікрорайонів, без врахування функціонального призначення земельних ділянок;

- виділення земельних ділянок під будівництво без визначення певного виду функціонального призначення (поліфункціональних), через що неможливо здійснювати точне планування розміщення інфраструктури ринку споживчих товарів;

- відсутність окремого органу з контролю за відповідністю використання приміщень згідно їх функціонального

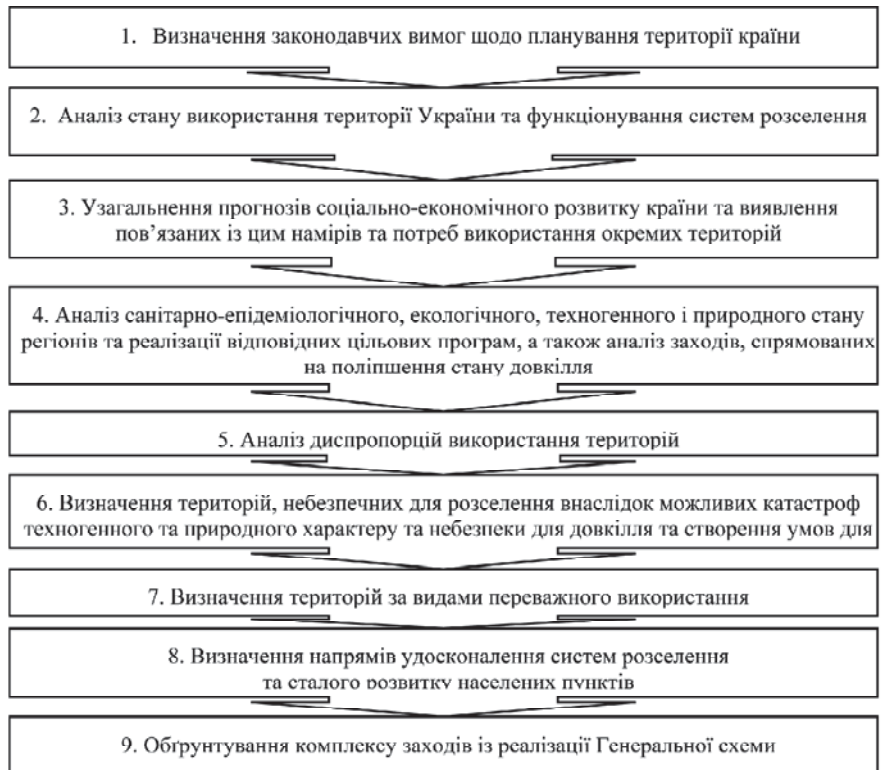


Рис. 1. Завдання Генеральної схеми планування території України



Рис. 2. Отримання дозволів/погоджень на використання земельної ділянки для будівництва об'єкта торгівлі

призначення;

- відсутність контролю за виконанням приватизаційних умов та умов договорів оренди земельних ділянок, а також належного утримання майна;
- значна корумпованість судової та виконавчої влади,



Рис. 3. Процедура відведення земельної ділянки

Таблиця 1. Забезпеченість населення об'єктами торгівлі у м. Києві (м. кв. торг. Площі) [4]

Найменування	Нормативна величина з розрахунку на 1000 осіб. населення	Існуючий фонд на 01.01.2011 р.		Додаткова потреба	Потужність на кінець 2025 р.
		Потужність	Рівень забезпеченості (% до норми)		
1	3	4	5	6	7
Підприємства торгівлі, всього:	230	994,7	109	8,3	1003,0
у тому числі:					
- місцева мережа	89	369,7	105	9,5	379,2
- міська мережа	141	625,0	112	1,2	623,8
Підприємства продовольчої торгівлі, всього:	80	370,4	148	6,3	364,1
у тому числі:					
- місцева мережа	54	240,0	112	0,3	240,3
- міська мережа	26	130,4	126	6,6	123,8
Підприємства непродовольчої торгівлі, всього:	150	624,3	105	14,6	638,9
у тому числі:					
- місцева мережа	35	129,7	93	9,2	138,9
- міська мережа	115	494,6	108	5,4	500,0
Ринкові комплекси (міська мережа)	40	651,6	410	53,0	598,6
Магазини кулінарії (міська мережа)	6	н.д.	-	-	-
Роздавальні пункти молочних кухонь (міська мережа)	0,3	5,7	54	4,8	10,5

що дає можливість вносити зміни до регулятивних актів всупереч розробленим та обґрунтованим нормативам.

Виправлення відповідної ситуації на сьогодні є досить складним через цілу низку законодавчих перепон, а особливо у зв'язку з чинним законодавством щодо забезпечення прав власності. Окрему увагу необхідно приділити поновленню міської виконавчої влади та судовим органам.

Пропонуємо розглянути відповідне питання у двох аспектах: перше — планування комплексної забудови нової території, друге — забезпечення ефективного функціонування інфраструктури ринку споживчих товарів на території де будівництво завершено.

У першому випадку на практиці складнощі із кількісним та якісним забезпеченням інфраструктурою ринку споживчих товарів майже не виникає. Відповідні питання вирішуються згідно існуючих нормативів забезпечення та доступності певних видів об'єктів на етапі відведення земельної ділянки та погодження проектною документації. У даному випадку на сьогодні забудовник (інвестор — майбутній власник) на стадії проектування визначає розташування об'єкта торгівлі, його площі, ареалу обслуговування, функціональне призначення (спеціалізація) та інше (рис. 4).

Складність у даному випадку викликає, з точки зору забезпечення ефективної системи розміщення, останній етап, а саме — забезпечення використання торговельного об'єкта згідно з затвердженим функціональним призначенням та контроль за виконанням інфраструктурних функцій. У даному випадку на сьогодні відповідну функцію мають виконувати декілька органів (підрозділів місцевої виконавчої влади) та частково правоохоронні та контролюючі інстанції, але відсутній єдиний орган, який би відповідав за дотримання саме цільового призначення інфраструктурних об'єктів торгівлі.

Після завершення будівництва власнику видаються документи на право власності із зазначенням не тільки функціонального призначення приміщення, але й із зазначенням типу магазину, що має там розташовуватись. Відтак, власник не може на власний розсуд перепрофілювати магазин і тим самим змінювати та погіршити забезпеченість населення та ефективність функціонування інфраструктури ринку споживчих товарів.

Тому першим кроком є внесення змін до нормативних актів стосовно визначення у правоустановчих документах функціонального призначення нерухомого майна, а саме — конкретизація (наприклад, не "нежитлове приміщення", а "магазин непродовольчих товарів").

Наступним і більш складним варіантом з точки зору забезпечення ефективної інфраструктури ринку споживчих товарів є її організація у вже існуючих приміщеннях будинків (особливо у центральних районах міста із щільною забудовою).

У даному випадку на сьогодні маємо наступну ситуацію, у процесі приватизації 90-х років приміщення об'єктів торгівлі були переведені до приватної власності, проте у правоустановчих документах на той період не було вказано типу магазину і в умовах приватизації, як правило, не було обтяження щодо подальшого використання та збереження профілю об'єкта приватизації. Тому у подальшому використанні об'єкта торгівлі власник керувався не соціальною складовою та загальною забезпеченістю населення певним видом послуг, а рентабельністю від використання власного майна. Тому у центральних районах столиці майже зникли продовольчі магазини, магазини побуту, а на їх місці з'яви-

лися у кращому випадку магазини з асортиментом товарів преміум класу найвищого цінового сегмента, а у гіршому — казино (наразі "закриті клуби"). У житлових районах міста збереглась певна частка інфраструктури ринку споживчих товарів, але знов таки існують певні мікрорайони, що віддалені від транспортних розв'язок та мають досить обмежену торговельну інфраструктуру.

За даними Головного управління внутрішньої торгівлі та побутового обслуговування населення Київської міської державної адміністрації, за останні 10 років було змінено профіль та переспеціалізовано понад 292 продовольчих магазинів торговельною площею 39,7 тис. м². Переспеціалізація продовольчої мережі у найбільш привабливих місцях центру і районів на модні бутіки, гральні заклади значною мірою пов'язана із законодавчою неврегульованістю цього питання [10].

Одночасно проблему поглиблює відсутність відпрацьованого механізму впливу та контролю за використанням торговельних приміщень.

Для зміни відповідної ситуації, покращення та підвищення ефективності функціонування інфраструктури ринку споживчих товарів доцільно здійснити комплекс заходів з моніторингу, створення систем обліку та механізмів контролю за використанням об'єктів торгівлі та здійсненням ними своїх функцій та надання якісних послуг.

Пропонуємо розглянути зміст відповідних заходів вищевказаної системи, за допомогою яких пропонуємо здійснити моніторинг та контроль за виконанням об'єктами інфраструктури ринку споживчих товарів власних функцій (рис. 5).

Запропоновані заходи будуть спрямовані на підвищення ефективності функціонування інфраструктури ринку споживчих товарів та сприятимуть створенню системи торговельних об'єктів, яка зможе забезпечити населення необхідними товарами, комфортними умовами купівлі (достатньою торговельною площею) та доступними (за відстанню) торговельними об'єктами.

Особливу увагу у даному випадку необхідно приділити усуненню фактору адміністративного тиску та корумпованості. Тому у даній схемі пунктом 3 передбачено створення комісії з проведення моніторингу відповідності використання об'єктів торгівлі нормативному та залучення до неї не тільки профільних управлінь місцевої виконавчої влади, але й правоохоронних та контролюючих установ. Одночасно всі рішення та підготовка нормативних актів з цього питання мають бути колегіальними. Відтак, фактор неправомірного впливу на підприємців у даному випадку буде мінімізовано.

Слід зазначити, що відповідні дії з боку місцевих органів влади можуть бути трактовані, як "тиск" на підприємців, але слід зазначити, що приміщення торговельних об'єктів (або комплекси, які містили торговельні приміщення) у попередні роки за часту передавались з певними умовами та обмеженнями, на які нові власники просто не звертають увагу, тим

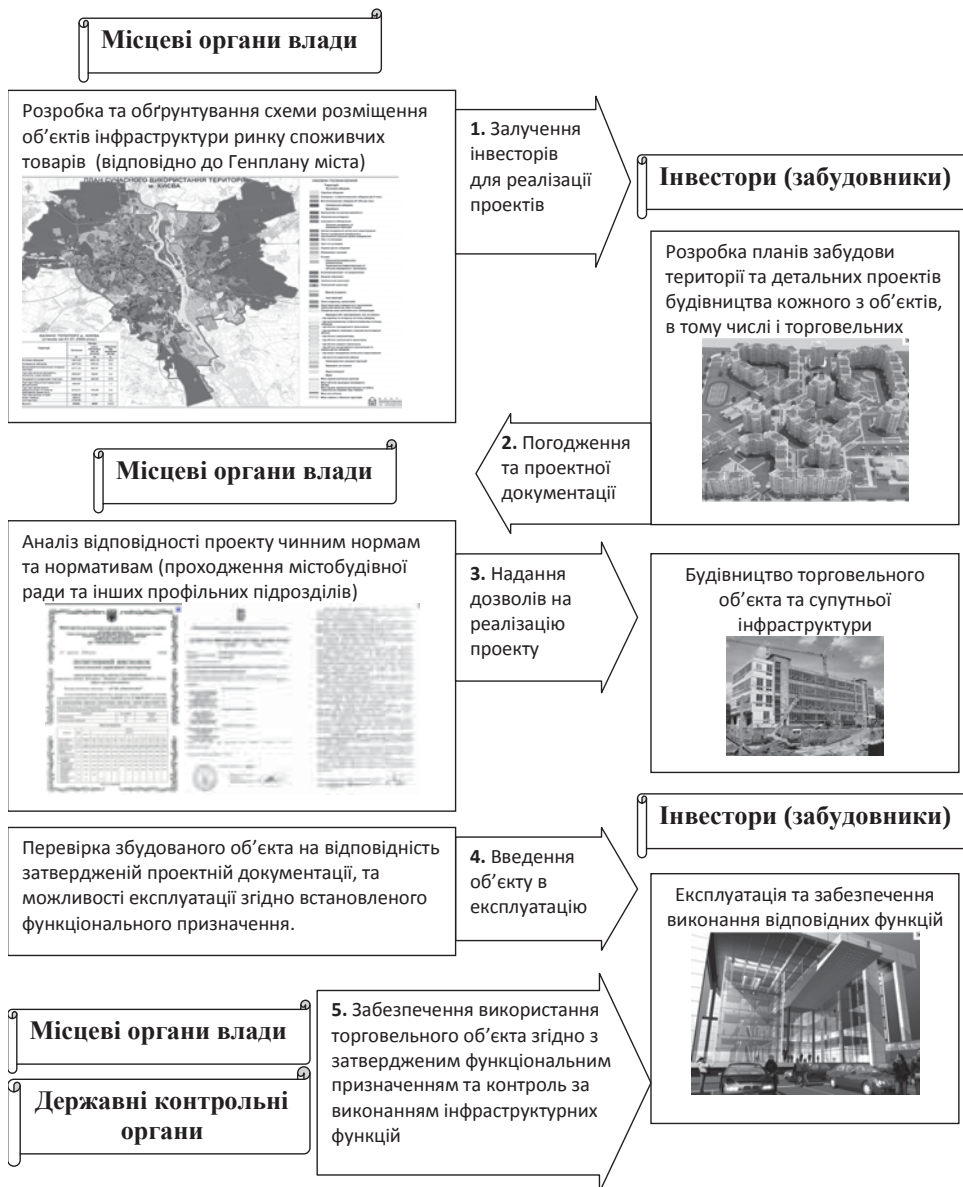


Рис 4. Схема реалізації інфраструктурних проєктів у сфері торгівлі

самим наносячи шкоду всій громаді. Одночасно приватизація відповідних приміщень здійснювалась не інвесторами з метою розвитку та експлуатації об'єктів, а людьми, що мали на той момент адміністративний ресурс з метою подальшого перепродажу або залучення реального інвестора, але, на жаль, у деяких випадках реального інвестора так і не було знайдено, а відповідні приміщення стоять у занедбаному стані (наприклад Центральний гастроном по вул. Б.Хмельницького). Тому у даному випадку мова йде про забезпечення виконання умов (договірних, інвестиційних), що стосується інфраструктури ринку споживчих товарів.

У випадках недостатності забезпечення інфраструктурою ринку споживчих товарів, а саме — торговельними об'єктами певних типів, та неможливості спорудження нових приміщень, пропонуємо впровадити заходи щодо стимулювання підприємців до зміни профілю або функціонального призначення торговельних об'єктів шляхом забезпечення отримання всіх необхідних розпорядчих документів та внесення змін до правоустановчих документів силами місцевої виконавчої влади у найкоротші строки, а також запровадження реклами перепрофільованих об'єктів на пільгових умовах (або за рахунок квоти соціальної реклами) у засобах масової інформації.

Одночасно у великих містах основною проблемою є не кількісне, а якісне забезпечення інфраструктурою ринку споживчих товарів та пропорційність її розміщення. Але у певному сенсі гостроту такої проблеми дещо нівелює зміна форм торгівлі та застосування сучасних методів при здійсненні торговельної діяльності.

За інформацією Головного управління з питань торгівлі та побуту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) проблема перепрофілювання продовольчих магазинів на сьогодні в м. Києві стоїть дуже гостро [2]. В процесі малої приватизації, яка проводилась з 1994 року по теперішній час, було пушено під приватизацію майже всю торговельну мережу, внаслідок чого виникло питання в частині переспекціалізації колишніх продовольчих магазинів, оскільки законодавчо передбачено, що власник приміщення має право зберігати спеціалізацію торговельного закладу не більше 5 років. Тому на сьогодні зазначене питання потребує коригування до Закону України "Про приватизацію державного майна" в частині збереження профілю підприємства понад 20 років.

Одночасно стрімкими темпами розвивається інфраструктура ринку споживчих товарів у електронно-інформаційному просторі, що також потребує уваги з боку держави. Дана сфера розвитку інфраструктури ринку споживчих товарів є найбільш інноваційною та стрімко зростаючою. Ринок української віртуальної торгівлі активно розвивається, щороку кількість відвідувачів Інтернет-магазинів зростає на 20% [7].

Інтернет-магазини є суттєвою і найдинамічнішою складовою інфраструктури ринку споживчих товарів. Маючи ряд переваг, таких як інформаційне забезпечення споживачів, можливість швидкого вибору та порівняння продукції, менші ціни у порівнянні зі стаціонарною торговельною мережею, електронна торгівля залишається досить ненадійною з точки зору контролю якості товарів та забезпечення захисту прав споживачів.

Тому комплекс заходів як адміністративного, так і організаційного порядку щодо моніторингу та регулювання відповідної складової роздрібного ринку є важливою частиною розвитку інфраструктури ринку споживчих товарів.

В Україні відсутній закон, який би регулював діяльність Інтернет-магазинів. Фактично для створення віртуальної крамниці документи не потрібні [9]. Найчастіше Інтернет-магазини створюються підприємцями, фізичними особами, які працюють на єдиному податку. Інтернет-магазини — це оголошення про продаж певного товару на своєму сайті. Здебільшого Інтернет-магазини не мають своїх складських приміщень, а укладають договори з оптовими поставниками різних продуктів, фактично вони є посередниками між складом і покупцем.

Тому наразі пропонуємо внести зміни до нормативно правових актів (та проєкту Закону України "Про внутрішню торгівлю") та передбачити обов'язкову реєстрацію відповідних магазинів у порядку, встановленому законодавством, обумовити дії юридичних осіб та фізичних осіб підприємців, наявність фактичного, а не "віртуального" офісу (де і повинна оформлятися і зберігатися вся документація, у тому числі і по покупці-продажу товарів), надання вичерпної інформації про саму фірму, дані про її державну реєстрацію, наявність патентів або ліцензій, а також внесення всіх умов купівлі-продажу товарів до спеціалізованих каталогів або буклетів, також доцільно передбачити переваги для Інтернет-магазинів, що мають власні торговельні приміщення (торговельні площі), для демонстрації товарів, що продають.

Також пропонуємо створити сайт (реєстр), що буде адмініструватись та наповнюватись місцевими чи державними органами, в реєстр якого будуть включені та рекомендовані споживачам лише ті Інтернет-магазини, які дотримуються всіх умов щодо реєстрації та наявності торговельних (складських) площ. Відповідний сайт також може містити інформацію щодо господарської діяльності (кількість здійснених операцій, товарообіг, кількість скарг від споживачів та інше), що допоможе споживачам здійснити вибір на користь того чи іншого Інтернет-магазину.

Окремим питанням є регулювання розміщення торговельних кіосків (малих архітектурних форм (МАФ) у містах. Виходячи з економічної ситуації у країні та вкрай важкого становища людей (значна частина населення знаходиться за межею бідності) значного розповсюдження набула торгівля з лотків та кіосків. На сьогодні їх існує надзвичайно велика кількість, а більша частина з них встановлена незаконно, і здійснює торговельну діяльність безконтрольно. Відтак, деякі з таких малих архітектурних форм не мають належних умов для зберігання та реалізації товарів, якими торгують.

Одночасно значна кількість останніх знаходиться біля виходів з метрополітену, біля зупинок громадського транспорту та в місцях великого скупчення людей. Така кількість та неналежний зовнішній вид кіосків не тільки є незручним для горожан та споживачів, але й псує загальний вигляд площ та вулиць і знищує архітектурний образ міста.

З метою створення для столиці оперативної системи узагальнення даних містобудівного процесу, прогнозування розвитку міського середовища з відпрацюванням заходів щодо ліквідації наслідків економічної несталості, що потягло по собі трансформацію первісних показників забудови території, впроваджується Паспортизація проспектів, вулиць, площ, бульварів, провулків міста Києва [11]. Саме під час паспортизації вулиць міста буде розроблена схема розміщення тимчасових споруд та малих архітектурних форм [12].

Паспорт вулиці включає інформацію про інженерно-транспортну інфраструктуру, благоустрій території, дані моніторингу з планом робіт та іншу інформацію щодо використання вулиці, визначає та регулює питання розміщення елементів благоустрою [6].

Відтак, з метою впровадження паспортів вулиць в 1,5 км зоні навколо НСК "Олімпійський" у місті Києві на період підготовки та проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні створена робоча група з питань впровадження паспортів вулиць в 1,5 км зоні навколо НСК "Олімпійський". При цьому під паспортом вулиці розуміється реєстраційний документ, яким фіксуються архітектурне, колористичне вирішення, схема розміщення малих архітектурних форм, тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності, рекламних засобів, освітлення, озеленення та інші складові вуличної інфраструктури [13]. Робота робочої групи проводиться гласно. У засіданнях робочої групи за запрошенням можуть брати участь депутати Київської міської ради, представники засобів масової інформації та громадськості міста Києва. Участь депутатів Київської міської ради регламентується законами України "Про

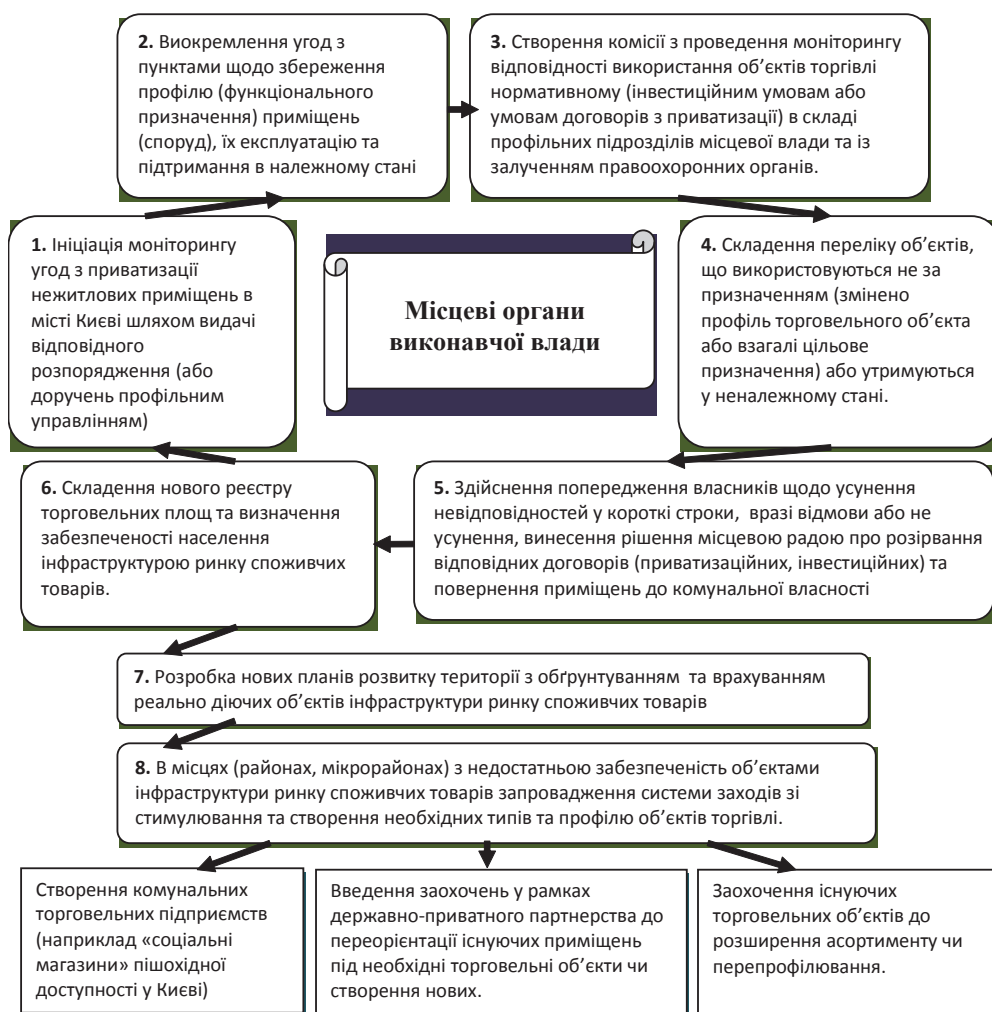


Рис. 5. Система заходів, спрямованих на підвищення ефективності функціонування інфраструктури ринку споживчих товарів

місцеве самоврядування в Україні", "Про статус депутатів місцевих рад" та Регламентом Київської міської ради. З урахуванням рішень робочої групи готуються проекти рішень Київської міської ради та розпоряджень виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) про вирішення питань, віднесених до компетенції робочої групи, які, у разі їх прийняття, публікуються у встановленому порядку в засобах масової інформації [6].

Пропонуємо для оптимізації роботи створити відкрити базу даних щодо Паспортів вулиць та МАФів міста та покласти обов'язки щодо її наповнення на місцеві органи виконавчої влади (у м. Києві – Головне управління з питань благоустрою). На сьогодні у м. Києві розробляється процедура реалізації відповідного проекту, тому пропонуємо включити до процедури щодо вирішення питання розміщення та забезпечення подальшого функціонування інфраструктури ринку споживчих товарів у частині тимчасових споруд та малих архітектурних форм наступну складову (рис. 6).

Так лише у 2011 році Головним управлінням контролю за благоустроєм міста Києва силами КП "Київблагоустрій" демонтовано на вулицях, які розміщені в 1,5 км зоні НСК "Олімпійський", 201 МАФ, також 91 МАФ демонтовано силами власників самостійно в результаті заходів (вручення приписів), вжитих працівниками Головного управління контролю за благоустроєм та КП "Київблагоустрій". Станом на листопад 2011 року, на вулицях, які розміщені в 1,5 км зоні НСК "Олімпійський", розміщено ще 615 МАФів.

Демонтаж малих архітектурних форм у даному випадку здійснювався заходами щодо розвитку інфраструктури ринку споживчих товарів, оскільки прибираються лише ті кіоски, які встановлено незаконно і діяльність яких була фактично неконтрольованою, тим самим підвищується рівень захисту споживачів та обслуговування населення.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК

Відтак, регулювання розміщення об'єктів інфраструктури ринку споживчих товарів потребує комплексного та системного підходу щодо вирішення нагальних питань та забезпечення реалізації стратегічних пріоритетів.

Однією з умов збалансованого розвитку інфраструктури ринку споживчих товарів та забезпеченості населення необхідною кількістю та якістю торговельних об'єктів є планування розміщення останніх при забудові територій та подальший контроль за забезпеченням діяльності торговельних об'єктів згідно їх передбаченому функціональному призначенню.

Для забезпечення відповідних положень пропонуємо оптимізувати роботу в напрямі оптимізації інфраструктури ринку споживчих товарів на територіях що вже мають інфраструктурне забезпечення, удосконалити систему інфраструктурного планування при створенні нових мікрорайонів (населених пунктів), привести у відповідність нормативну базу щодо організації роботи Інтернет-магазинів та розробити обґрунтовані схеми розміщення торговельних кіосків та пересувних лотків (МАФів).

Одночасно необхідно впроваджувати в роботу запропоновані механізми контролю за виконанням законодавства та відповідності фактичного використання приміщень їх провстановленим документам.

Суттєвою складовою інфраструктури ринку споживчих товарів є Інтернет-торгівля для забезпечення діяльності та якісного надання послуг якої необхідно законодавчо закріпити положення щодо необхідності реєстрації відповідних суб'єктів господарювання та можливості контролю якості надання ними послуг. Для цього пропонуємо внести дані положення до проекту Закону України "Про внутрішню торгівлю" та на сучасному рівні до прийняття нормативних відповідних актів запровадити інформаційну підтримку суб'єктів Інтернет-торгівлі що дотримуються відповідних правил (рекомендацій) на рівні місцевої та державної влади.

Для розвитку такої складової інфраструктури ринку споживчих товарів, як торгівля у кіосках та лотках, пропонуємо запровадити ряд наступних заходів: проаналізувати нестачу торговельних об'єктів на певній території (за товарним асортиментом, пішохідною досяжністю та ін.), визначити, чи може бути компенсована відповідна нестача за рахунок влаштування малих архітектурних форм, розробити їх зовнішній вигляд та затвердити органами виконавчої влади схему їх розташування та зовнішній вигляд. Для контролю за діяльністю відповідних об'єктів торгівлі пропонуємо створити електронну базу даних кіосків та лотків (тимчасових споруд), яка буде в інтерактивному режимі надавати необхідну інформацію споживачам, суб'єктам господарювання та органам державної влади.

Література:

1. Електронний ресурс. — Режим доступу: <http://kievgenplan.grad.gov.ua/ru/tekstovy-material/15-generalny-plan/69>
2. Електронний ресурс. — Режим доступу: <http://www.kmv.gov.ua/question.asp?IdPart=1041&IdType=8&Id=207> "Перепрофілювання продовольчих магазинів"
3. Електронний ресурс. — Режим доступу: <http://www.kreschatic.kiev.ua/news/1211975637.html> Хрещатик Києву — новий Генеральний план розвитку міста 28/05/2008
4. Наказ Держкоммістобудування 17.04.1992 № 44 Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень ДБН 360-92**.



Рис. 6. Механізм регулювання розміщення об'єктів інфраструктури ринку споживчих товарів у частині тимчасових споруд

5. Київська міська державна адміністрація розпорядження від 18.03.2011 р. № 379 "Про заходи щодо впорядкування розміщення тимчасових споруд у місті Києві".

6. Київська міська державна адміністрація розпорядження від 18.03.2011 р. № 379 "Про заходи щодо впорядкування розміщення тимчасових споруд у місті Києві".

7. Коваленко Н., Шерстюк Н. "Магазин у павутині". Обіг української інтернет-торгівлі досягає мільярда доларів: <http://www.radiosvoboda.org/content/article/1608632.html>

8. Міжнародна Фінансова Корпорація "IFC" за підтримки Міністерства закордонних справ Королівства Норвегії "Проект дослідження підприємницької діяльності в Україні".

9. Пономарев О. Інтернет-магазини: покупка виртуальна — последствия реальні: <http://kiyany.obozrevatel.com/money/internet-magazinyi-pokupka-virtualnaya-posledstviya-realnyie.htm>

10. Проект Концепції розвитку сфери торгівлі м. Києва на 2009—2014 роки. (Лист Головного управління внутрішньої торгівлі та побутового обслуговування населення Виконавчого орган Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 19.09.2011 від 17.05.2011).

11. Розпорядження Положення, Київська міська державна адміністрація, від 23.05.2011, № 807 "Про затвердження Тимчасового положення про паспортизацію проспектів, вулиць, площ, бульварів, провулків міста Києва".

12. Розпорядження Положення, Київська міська державна адміністрація, від 19.04.2011, № 587 "Про внесення змін та доповнень до розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 30.04.2010 № 323".

13. Розпорядження Положення, Київська міська державна адміністрація, від 25.03.2011, № 418 "Про створення робочої групи з питань впровадження паспортів вулиць в 1,5 км зоні навколо НСК "Олімпійський"

14. Хомич Л.В. Стратегія регіонального розвитку і планування території // Стратегічні пріоритети. — 2007. — № 4(5). — С. 142—149.

15. Шубіна О.О., Азарян О.М. Інфраструктура товарного ринку: теоретичні засади / За ред. О.О. Шубіна. — К.: Знання, 2009. — С. 47—62, 230—244 (379).

Стаття надійшла до редакції 26.03.2012 р.